

Ingatlantulajdonos az utcasarkon

Kik szedik ki a filléreket a budapestiek zsebéből?

A Sztálin-téri kioszk előtt, este fél-tíz tájban megállt egy borostás képű férfi és harsány hangon a következő szöveget hadarta el:

„Nekem tuberkulózisom, skorbutom, szifiliszem, tábeszem, tizennégyféle idegbetegségem van, én teljesen munkaképtelen és többszörösen sebesült hadirokkant vagyok, adjanak nekem pénzt, különben éhenhalok és én el fogom most szavalni a verseimet.”

Se részezi, se elmebeteg

Azzal a tizennégy idegbetegség tulajdonosa ordítózva szavalni kezdte többszáz soros „költeményeit”, amelyekben ilyesfajta részletek voltak:

„És most már az isten elpusztítja a világot, mert ami van, az csupa átok.”

A vérfagyasztó versek után a költő benyújtotta sapkáját a korláton és a zavarbajlott vacsorázók egymás után dobálták pénzüket a sapkába.

„Vagy részezi, vagy elmebajos” — gondolta volna az ember.

Nem volt se részezi, se elmebeteg. Határozott léptekkel odament a vendéglő másik oldalához — és szótlenül szóra megismételte a produkciót, ugyancsak fényes anyagi sikerrel.

— Hallja, mért nem megy dolgozni? — álltunk meg mögötte.

Meglepetten fordult hátra. Éles, szürkeszemű férfi, ha a képeről teszedi a borostát... hát nem lehet több harminc évesnél.

— Mi köze hozzá?

— Csak csöndesebben, mert rendőrt hívunk.

— Mire maga rendőrért megy, addig én, — kezével intett, hogy hol lesz már.

— Tudunk mi kiáltani is. Hogy hívják és hol lakik.

— Wipp Gyulának, szolgálatára, és a Gömb-utca 94-ben.

— Mondja, mért nem megy dolgozni?

— Bolondnak néz engem? Menyai ideig kellene melőzni ezért? — és megrázta pénzzel telt sapkáját és már meg is ugrik, eltűnik az épülő auto buszmegálló falai között.

Wipp Gyulát a lakásán nem tudtuk felkeresni. A Gömb-utcában csak 75-ig mennek a számok...

Akinek kinő a lába

A Thököly-út Murányi-utca sarkon „stand”. Oriási a forgalom. A sarkon „bena hadfi” térdel és szivettépő hangon siránkozik. „Jóságos uraim, drága anyuskáim, ne menjetek el mellettem... ne hagyjatok elpusztulni.”

Elég néhány percre megállni és figyelni: jön egy kövér nő, alumínium pénzt dob a sapkába, vagy ötven fillért, vagy forintot, — most egy mama a gyerekekkel dobát bele egy húszfillérest („jótékonvságranevelés”), két nő tíz- vagy húszfillérest (már megint nők!), most egy férfi dob pénzdarabot, egy asszony a kosarából kivesz két körtét és odaadja, alig ér tovább, a bena hadfi kihajítja a körtéket a kanálisba. A Grassalkovich-utca felől ebben a pillanatban egy fölöttébb kipingált nő rohan elő.

— „Hekus” — kiáltja sokatmondóan a férfi felé. És ebben a pillanatban csoda történik. A szegény bena, akinek mindkét lába térdből hiányzik —

felugrik, lábaival lerugja a rongyos zsákot és mankóját hóna alá kapva rohan a Kerepesi-út irányába.

Napi száz forint

A Kerepesi-úti kocsmák tömve vannak: a Wagnernél, a Verpelétinél, a Fekete-féle kocsmában ilyenkor este számolják a „lőzungot”. A Wagner-kocsmá tőzsomszédságában van a fővárosi menhely ez a menhely, egyike a régi rezsim bűneinek. Itt boldog és boldogtalan kaphatott éjszakai szállást, ennél fogva a betörők, csavargók, koldusok, utcai nők tanyája lett, néha 8—900 lakója volt egyszerre. A „menhelyen” most folyik a rendesinálás, a munkaképeseknek dolgozniuk kell, korlátlan kimaradás nincs.

Ennek folytán a menhely lakóinak létszáma néhány nap alatt több százal csökkent, — a darizók ész nélkül menekülnek barátságosabb vidékre. A kocsmák azonban továbbra is találkozó és elszámoló helyek maradnak. A jölelkű adakozó fillérei itt vándorolnak át a kocsmáros zsebébe, a környék valamennyi vendéglőse fürdik a pénzben. Ferike, a Wagner-kocsmá tulajdonosa meséli, hogy egy-egy koldus napi átlagbevétele 40—50

forint, jobb környéken, szerencsésebb napon száz forint fölött van. Különösen azoknak megy jól, akik „trükkösek”, a HEV-en éneklőknek, reszketősöknek, (külön mutatvány, a testet reszketetni, Ferike bemutatja, hogyan kell csinálni), az ál-vakoknak, az ál-nyomorékoknak, az ál-gyermektulajdonosoknak, a műsebbel rendelkezőknek.

— Sokszor bejön reggel a Jani bácsi, — meséli a kocsmáros, — aszongya, adjál még egy féldecit Ferike, no, mégegyet, no, mégegyet, — sokkal szemteleenebbül tudom molesztálni a pasasokat, ha kicsit spicces vagyok...

Ferike szereti a kuncsaftjait, nem mond vezeték neveket, csupán annyit, hogy Miska bácsi húszezer forinttal társ egy hentesüzletben és szép jövedelme van, a törzsközönség nagy része bankbetét, vagy éppen ingatlan-tulajdonos és a fél Teleki-térrel üzleti érdekek fűzik össze a darizókat.

— Nem rossz népek ezek, — mondja elnéző mosollyal a kocsmáros, — de melőzni nem szeretnek, — dariznak, aztán lopnak is egymástól... meg kártyáznak egy kicsit.

A dolgozó nép számára eléggé „rossz népek” ahhoz, — hogy végleg rendet teremtsünk közöttük.